

Sygn. akt VII U 2056/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący: Sędzia S.O. Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant: st. sekretarz sąd. Małgorzata Gruza

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 roku w Lublinie

sprawy W. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 16 października 2015 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. J. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia(...) roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz W. J. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt VII U 2056/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 października 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił W. J. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku a jedynie 10 lat, 11 miesięcy i 24 dni. (decyzja – k. 39 akt emerytalnych).

W odwołaniu W. J. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją, wnosząc o jej zmianę i przyznanie emerytury, domagając się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia wykonywanego w okresie od 14.02.1973r. do 31.07.1979r. i od 12.11.1979r. do 14.06.1980r. w Fabryce (...) w L. na stanowisku tłoczarza oraz w okresie od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L.. (odwołanie – k. 2-4 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji. Oddział nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. oraz od 03.04.1995r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L.,

ponieważ w świadectwach wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 02.06.2015r. i z dnia 18.08.2015r. wymienione stanowisko „monter nawierzchni kolejowych” nie jest zgodne ze stanowiskiem wykazanym w resortowych aktach prawnych „robotnik torowy” - (wykaz A. dział VIII, poz. 13. pkt. 19). Ponadto z zaświadczenia z dnia 04.02.2003r. (przedłożonego do ustalenia kapitału początkowego) potwierdzającego zatrudnienie od 03.04.1995r. wynika, że wnioskodawca pracował na stanowisku „robotnik budowlany”. (odpowiedź na odwołanie – k. 5-6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. J. urodzony (...), w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale wnosi o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa. Wnioskodawca powołał się na dokumentację złożoną do ZUS w aktach kapitałowych a także dołączył wydane przez syndyka świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) ‘ (...) w upadłości w L. dotyczącego zatrudnienia od 08.07.1980r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 30.09.2004r. (k. 7 i 8 ae), oraz świadectwo pracy wydane przez Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w L. (...) PP, z którego wynikało, że wnioskodawca był zatrudniony w tym przedsiębiorstwie od 03.04.1995r. do 30.09.2004r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter nawierzchni kolejowej. W świadectwie była wzmianka, że wnioskodawca na tym stanowisku nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, ale w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach okres od 08.07.1980r. do 31.03.1982r. na stanowisku robotnika budowlanego wykonującego prace dekarские określono jako prace z działu V, poz.9 pkt 2, a okresy od 01.04.1982r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 30.09.2004r. na stanowisku monter nawierzchni kolejowej wykonującego prace zakładowych służb kolejowych, bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów określono w dziale VIII, poz. 13, pkt 19 wykazu A rozporządzenia RM z 07.02.1983r. i załącznika nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12.08.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach (...). (k. 7-8 ae) Ponadto dołączył informację od syndyka upadłego(...)z której wynikało, że z PP (...) w 1991 roku wydzielone zostały zakłady Budownictwa (...) w L.. Na jego bazie powstało przedsiębiorstwo państwowe Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w L., które następnie zmieniło nazwę na Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w L. (...)’ Przedsiębiorstwo Państwowe. (k. 41-42ae)

Na podstawie znajdujących się w aktach dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 25 lat, 5 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy uwzględnił w stażu pracy w szczególnych warunkach okresy zatrudnienia ubezpieczonego w rozmiarze 10 lat, 11 miesięcy i 24 dni związanych z zatrudnieniem na kolei. (okoliczności bezsporne).

Nie uwzględniono jako pracy w szczególnych warunkach okresu od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. oraz od 03.04.1995r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L., ponieważ w świadectwach wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 02.06.2015r. i z dnia 18.08.2015r. wymienione stanowisko „monter nawierzchni kolejowych” nie jest zgodne ze stanowiskiem wykazanym w resortowych aktach prawnych „robotnik torowy”. Ponadto z zaświadczenia przedłożonego do ustalenia kapitału początkowego potwierdzającego zatrudnienie od 03.04.1995r. wynika, że wnioskodawca pracował na stanowisku „robotnik budowlany”. (k. 39ae)

W. J. legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym. W okresie od 14.02.1973r. do 31.07.1979r. i od 12.11.1979r. do 14.06.1980r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Fabryce (...) w L. na stanowisku tłoczarza, przy czym od 24.10.1974r. do 08.10.1976r. został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej. W tych okresach wnioskodawca był zatrudniony na prasach ciężkich na wydziale kołowni. Wykonywano tam karoserie do samochodów, praca była przy tłoczeniu blach, cały czas w oleju, graficie, talku. We dwóch zakładali blachę pod prasę, smarowali ją olejem, albo grafitem, naciskało się na sterowniki i wychodził spod prasy gotowy produkt: błotniki, zderzaki, drzwi. Praca była w ogromnym hałasie, w oparach używanych związków chemicznych, ciężka fizycznie, wykonywana na akord, na 3 zmiany. (zeznania wnioskodawcy k. 47as w zw. z k.49as, świadectwa pracy k. 4-5 akt kapitałowych, akta osobowe k. 25as,)

Wnioskodawca okresy te wskazywał jako okresy wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Nie posiadał świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Nie było ich w aktach osobowych nadesłanych przez archiwum. Nie ma możliwości uzyskania takich świadectw gdyż zakład pracy upadł.

Z dniem 08.07.1980r. podjął zatrudnienie początkowo jako robotnik budowlany, a następnie jako monter nawierzchni kolejowej w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), które ulegało różnym przekształceniom, a dopiero od czerwca 2002 roku zmieniło nazwę przez dodanie nazwy (...). Było to przedsiębiorstwo wykonujące usługi dla kolejnictwa polegające na budowie i montażu torów kolejowych, rozjazdów, peronów kolejowych. Wnioskodawca pracował tam początkowo jako robotnik budowlany i wykonywał prace dekarские a od 01.04.1982r. do 14.05.1992r. jako monter nawierzchni kolejowych. Ponownie zatrudnił się w tym przedsiębiorstwie na tym samym stanowisku w okresie od 03.04.1995r. do 30.09.2004r.

W między czasie od mocy porozumienia stron z (...) przeszedł do Przedsiębiorstwa Budowlano (...) sp. z o.o. (...), gdzie w okresie od 15.05.1992r. do 31.03.1995r. zajmował stanowisko montera nawierzchni kolejowej. (świadectwo pracy k. 7ak) Także w tym przedsiębiorstwie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace związane z budową i remontem torów. Firma była jedną z powstałych w ramach przekształceń na kolei spółek, powołana do budowy i remontów nawierzchni torowej w celu utrzymania ruchu pociągów. Także w tej firmie praca była wykonywana w warunkach szczególnych, ale wnioskodawca nie posiada z tego okresu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Obecnie nie możliwości jego uzyskania gdyż firma nie istnieje. (zeznania wnioskodawcy).

Charakter pracy od 01.04.1982r. był identyczny, bez względu na to czy w angażu posługiwano się terminem robotnik budowlany, robotnik torowy czy monter nawierzchni torowych. We wszystkich okresach tak tych uwzględnionych przez ZUS jak i zakwestionowanych przez organ emerytalny wnioskodawca pracował głównie na torach i wykonywał ten sam rodzaj pracy. Jego praca polegała na montowaniu torów, podbijaniu torów, co oznaczało ręczne podbijanie torów. Pracował w grupie, nawiercał podkłady, robił zbrojenie, podkładów- przywiercano tzw. „siodelka”, czyli blaszane części torów, w których leci szyna. Cały czas pracował przy nawierzchniach torowych. Najpierw rozwożono podkłady, potem ręcznie rozrzucono szyny a następnie je skręcano. Robiono nowe nawierzchnie jak i remontowano stare. Cały czas praca była w terenie, w delegacji. Wykonywano ją po 8-10 godzin dziennie. Przy pracach związanych z montażem rozjazdów betonowano najazdowe strefy tzw. stabilizacje, rozkładano podkłady kolejowe, betonowe, albo drewniane. Na podkłady układano nawierzchnię stalową i montowano ją. Wnioskodawca pracował też przy budowie peronów kolejowych. Robiono nowe perony, najpierw betonowano, zbrojono i ustawiano ścianki peronowe. Betonowano ławy pod płyty peronowe. Zabezpieczano abisalem beton przed ziemią. Praca związana była bezpośrednio z utrzymaniem ruchu pociągów. Praca była cały czas w ruchu ciągłym. Gdy pracowano na łuku towarzyszył im sygnalista, który ostrzegał przed nadjeżdżającymi po sąsiednim torze pociągami. Wnioskodawca pracował na jedną zmianę od 7 do 17, ale w razie potrzeby grupę dzielono na 2 części i pracowano również nocą. Wszystkie prace związane były z budową lub naprawą nawierzchni kolejowych na szlakach kolejowych i zmierzało to do utrzymania ruchu pociągów. Zima odśnieżali rozjazdy, trzeba było smarować poduszki olejem, rozkuwać lód aby zapobiec wykolejeniu się pociągów. Odkuwano korytka w krzyżownicach aby pociąg mógł zmienić tor. Charakter pracy wnioskodawcy był identyczny w zakwestionowanych okresach jak w czasie, gdy ZUS zaliczył te okresy do pracy w warunkach szkodliwych. Wnioskodawca pracował w odzieży ochronnej, miał rękawice, koniecznie kamizelki ostrzegawcze, buty gumowe. Mieli wydawaną zupełną regeneracyjną z wkładką oraz był wypłacany dodatek szkodliwy. Pracowano często w błocie, wilgoci. Praca bywała niebezpieczna, po jednym torze pociągi nadal jeździły, a drugi, który remontowano obok był wyłączony z ruchu. Praca była ciężka fizycznie, przenoszono pokłady betonowe o dużej wadze, często ręcznie je montowano na nasypach. (zeznania wnioskodawcy k. 46-47 as w zw. z k.49as, zeznania świadków: P. W. k. 47v-48 as, W. S. k. 48-48v as)

Przystępując do oceny dowodów należy przede wszystkim stwierdzić, że w niniejszej sprawie zachodzi sytuacja, iż wnioskodawcy do uzyskania uprawnień związanych z prawem do emerytury we wcześniejszym wieku brakuje niemal 4 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych. ZUS nie zaliczył wnioskodawcy do okresów pracy w warunkach szczególnych jego zatrudnienia dokumentowanego świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych

wydanego przez syndyka, w (...) od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 31.12.1998r. ze względu na to, że w przedłożonych świadectwach wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 02.06.2015r. i z dnia 18.08.2015r. wymienione stanowisko „monter nawierzchni kolejowych” nie jest zgodne ze stanowiskiem wykazanym w resortowych aktach prawnych „robotnik torowy” oraz z tego powodu, iż z zaświadczenia przedłożonego do ustalenia kapitału początkowego potwierdzającego zatrudnienie od 03.04.1995r. wynika, że wnioskodawca pracował na stanowisku „robotnik budowlany”.

W toku postępowania przed organem emerytalnym wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentów poprzez przedstawienie prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Syndyk w jego imieniu odpowiedział na wątpliwości ZUS, podając, że niewątpliwie pracownicy zatrudnieni na tych stanowiskach wykonywali prace związane z utrzymaniem ruchu. Do wyjaśnień syndyk załączył wyrok wraz z uzasadnieniem SO w Tarnowie z 26.06.2014r. w sprawie IV U 460/14, w oparciu o który Sąd przyznał w analogicznej sytuacji prawo do emerytury we wcześniejszym wieku pracownikowi zatrudnionego w firmie kolejowej na stanowisku montera nawierzchni kolejowych. (k. 34-38ae)

Nie zmieniło to stanowiska ZUS, czego skutkiem była zaskarżona decyzja.

W ocenie Sądu takie stanowisko ZUS jest niezasadne. Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela ugruntowany w orzecznictwie pogląd, że dla oceny czy pracownik pracował w warunkach szczególnych nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu prac. raca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (patrz wyrok Sądu najwyższego z 9 maja 2011 r. III UK 174/2010). Jak zaznaczył Sąd Najwyższy rozpoznając sprawę tj. wyrok z dnia 25 maja 2011 r. II UK 356/2010 wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący i uściślający, w szczególności wówczas, gdy w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia nie wymienia się określonych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym. Z tego też względu nie można do zarządzeń resortowych i zawartych w nich nazw stanowisk pracy przywiązywać zasadniczego znaczenia. Także powołanie się przez ZUS na zaświadczenie wydane w 2003r. na potrzeby ustalenia wysokości kapitału początkowego, w którym dokumentowano sam fakt zatrudnienia formowano o okresach urlopów bezpłatnych jako argument na kwestionujący prawidłowość wydanych świadectw pracy w warunkach szczególnych jest nadużyciem ze strony organu.

Sąd uznał zeznania wnioskodawcy za wiarygodne i wystarczające do dokonania stanowczych ustaleń. Wnioskodawca zeznawał spontanicznie i szczegółowo opisał swoje obowiązki. Opisane przez niego czynności, które wchodziły w zakres wykonywanych przez niego obowiązków zawierają się w powierzonym mu stanowisku pracy. W. J. jako monter nawierzchni kolejowych wykonując prace przy budowie torów kolejowych oraz innych obiektów związanych z ruchem kolejowym oraz prace związane z remontem nawierzchni kolejowych wykonywał prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów. Wykonywana przez niego praca jeśli chodzi o jej charakter była identyczna jak w poprzednich okresach w zakładzie pracy, uwzględnionych przez ZUS do uprawnień związanych z wcześniejszą emeryturą. Zdaniem Sądu pracę w warunkach szczególnych związaną bezpośrednio z utrzymaniem ruchu pociągów wnioskodawca wykonywał nieprzerwanie od 01.04.1982r. do 31.12.1998r., tak w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L., później z dodatkiem (...) jak i w Przedsiębiorstwie Budowlano (...) sp. z o.o. ‘ (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. J. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornych w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz odwołania należała możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia ubezpieczonego w przedsiębiorstwie państwowym Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w L., od 2002 roku o nazwie z dodatkiem (...), wykonywaną od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 31.12.1998r. jako pracy w szczególnych warunkach, w związku z nieuznaniem przez

organ rentowy powyższego okresu zatrudnienia ubezpieczonego jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, czy legitymuje się on 15 – letnim okresem tak kwalifikowanej pracy. Dodatkowo wnioskodawca podnosił, że pracował w warunkach szczególnych od 14.02.1973r. do 31.07.1979r. i od 12.11.1979r. do 14.06.1980r. w Fabryce (...) w L. na stanowisku tłoczarza. W toku postępowania sądowego ujawniono, że pracą w warunkach szczególnych było także zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Budowlano (...) sp. z o.o. (...), gdzie w okresie od 15.05.1992r. do 31.03.1995r. zajmował stanowisko monter nawierzchni kolejowej, a więc tożsame ze stanowiskiem i zakresem oraz charakterem obowiązków jak Przedsiębiorstwie Budownictwa (...).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwaną dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonym od dnia 30 września 1953 roku co najmniej 67 lat. Ubezpieczony nie ukończył w/w wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanym dalej Rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W. J. do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego – 60 lat.

Jednakże zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury wnioskodawca musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnić:
  - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, posiada 25 – letni ogólny staż pracy oraz będąc członkiem otwartego funduszu emerytalnego złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych na rachunku środków na dochody budżetu państwa.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczony spełnia również warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy podkreślić, że ubezpieczony występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia, przedłożył na okoliczność pracy w szczególnych warunkach w okresie objętym sporem w części dokumenty wymagane przez prawo, tj. świadectwa pracy, w tym sporne świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z informacją o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach. Na część okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych wnioskodawca odpowiednich dokumentów nie posiadał. ZUS nie uznał świadectw zarzucając im brak precyzji.

W ocenie Sądu taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości wnioskodawcy ubiegania się o świadczenie emerytalne. Należy mieć bowiem na uwadze, że nieprawidłowo wystawione świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji braku jej sporządzenia, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS, zeznaniach wnioskodawcy złożonych w trybie art. 299 k.p.c. pozwoliło ustalić w sposób pewny, że W. J. będąc zatrudniony w przedsiębiorstwie państwowym Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od 01.07.1991r. do 14.05.1992r. i od 03.04.1995r. do 31.12.1998r roku dodatkowo przez okres niemal 4 lat i 7 miesięcy, wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych - przy remoncie torów kolejowych, a czynności które wykonywał bezpośrednio miały za zadanie utrzymanie ruchu pociągów. Wskazana praca określona jest w Wykazie A Dział VIII, poz. 13 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Oprócz tego, w tym samym charakterze pracą w warunkach szczególnych przy remoncie torów kolejowych, a czynności które wykonywał bezpośrednio miały za zadanie utrzymanie ruchu pociągów, określoną w Wykazie A Dział VIII, poz. 13 cyt. Rozporządzenia przez okres 2 lata i 10 miesięcy było zatrudnienie w okresie od 15.05.1992r. do 31.03.1995r. w Przedsiębiorstwie Budowlano (...) sp. z o.o. (...). Zatem dodatkowy okres związany z bezpośrednią pracą związaną z utrzymaniem ruchu pociągów to ponad 7 lat i 5 miesięcy. Już powyższe ustalenie pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca razem z uwzględnionymi przez ZUS okresami spełnił warunki do uzyskania prawa do emerytury we wcześniejszym wieku.

Poza tym pracą wykonywaną w warunkach szczególnych były okresy niemal 7 lat zatrudnienia od 14.02.1973r. do 31.07.1979r. i od 12.11.1979r. do 14.06.1980r. w Fabryce (...) w L. na stanowisku tłoczarza. Aczkolwiek wobec udowodnienia wystarczającego dla prawa do świadczenia okresu pracy w warunkach szczególnych nie ma to istotnego znaczenia dla porządku należy podać, że praca na tym stanowisku – praca operatora pras- tłoczarza, zaliczana jest do prac uprawniających do emerytury we wcześniejszym wieku ze względu na warunki szkodliwe i jest wskazana w załączniku rozporządzenia RM w Wykazie A, dział III w Hutnictwie i przemyśle metalowym, poz.45 - obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia oraz z urządzeniami pomocniczymi, i wykańczającymi.

Jak zatem wynika z poczynionych ustaleń W. J. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył (...) lat życia, będąc członkiem otwartego funduszu emerytalnego złożył przy wniosku o emeryturę oświadczenie o przekazaniu zgromadzonych środków oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagany co najmniej 15 – letni okres. Tym samym ubezpieczony spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia (...) tj. od dnia złożenia wniosku. W tym bowiem dniu ubezpieczony spełniał wszystkie warunki do ustalenia prawa do emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczone na podstawie art. 98 kpc.